

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Clericus Quoad alia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

Et tonsura probatur testimonio n. n.

pralud. n. 226. Ubi etiam nota, quod prima tonsura probatur testimonio unius, secundum Rebuffum *rit. de form. lit. tonsur. num. 24.* licet contrarium sentiat Covarruu. *pract. qq. cap. 33 num. 3. part. 3. tr. 1. resol. 48.*

Quado Clericus cognoscitur a iudice laico, potest etiam ab Ecclesiastico.

17. Clericus, qui deficit in aliqua conditione Tridentini, & ob id a Iudice laico cognosci potest, potest etiam iudicari, & puniri ab Ecclesiastico. Ita Bonacina *de leg. disp. 10 q. 2. punct. 1. § 4 n. 19.* ex declaratione S. Congregationis Cardinalium *ibid. §. Notandum.*

CLERICVS SODOMITA.

Clericus Sodomita in vita panu adstringitur per Extra. vag. Pii V.

18. Manavit Bulla à Pio V. contra Clericos Sodomiam exercentes, afficiens eos pœnis gravissimis, ut suspensione ad exercitio Ordinum; privatione omnium beneficiorum & dignitatum ipso iure, & c. Circa hanc Bullam dubitatur primò, an obliget in conscientia. Et quidem obligare putavit Navarrus *man. c. 27. n. 249.* Sed Grassius *p. 1. lib. 2. c. 90. n. 4. §. 5.* docuit, ad forum tantum exterius pertinere. Quod confirmatur ex Bellochio *de cas. reserv. part. 2. quæst. 1. num. 221.* & aliis adherentibus. hinc Bullam nō esse usu receptam, quod etiam testatur quidam Jesuita apud Fillicium *de cas. reserv. part. 2. c. 7. §. 1. n. 8.* declarasse Cardinalem Sabellinum Vicarium Summi Pontificis, *part. 2. tract. 17 resol. 21. Quoad. §. 61.*

Sed ea multi dicunt, non obligare in conscientia. Et alii, non esse usu receptam.

Sed quidquid sit de hoc, illa non comprehendit Clericum abstinente, famina.

Aut puero, sed non consummato.

19. Sed quoniam talis Bulla potest alicubi esse usu recepta, & sic obligare in conscientia; ideo dico primò; Clericus non incurrit pœnas hujus Bullæ, si rem habeat cum muliere in vase præpõstero, vel cum puero, sed non emittens semen intra vas. Quia hæc non est verè, & propriè Sodomia consummata. Incurrit verò si sit in Sodomia patiens. Vide V. *Casus, num. 63.*

Aut ubi tantum aut ter.

20. Item Clericus, propriam Sodomiam bis aut ter committens; non incidit in pœnas hujus Bullæ. Ita DD. communiter contra Velam *de penitent. delict. cap. 33.* Ratio est, quia Bulla punit exer-

centes Sodomiam, quod verbum requirit actum continuatum, & frequentiam. Nam non dicitur v. g. mercator, qui bis aut ter artem mercatoriam probat. *part. 2. tr. 17. resol. 65.*

21. Rursus Clericus vitium bestialitatis exercens, non incurrit pœnas hujus Bullæ. Nam bestialitas non est propriè Sodomia; lex verò pœnalis, qualis est ista, non debet extendi ad alios casus ultra nominatos ex paritate, aut etiam majoritate rationis. Vide V. *Lex.* Ita Barbosa *collect. tom. 2. lib. 5. tit. 31. c. 4. n. 11.* contra Riccium *tom. 3. resol. 59 & alios part. 2. tr. 17. resol. 66.*

Aut bestialitatem exercentem.

22. Tandem Clericus Sodomiticus non incurrit pœnas hujus Bullæ ante Iudicis sententiam declaratoriam. Ita Sayrus *de cens. lib. 7. cap. 12. numer. 24.* & DD. communiter contra Navarrum *man. cap. 27. numer. 250.* Nam, quod in ea ponatur verbum *privamus*, presentis temporis, quod videtur significare sententiam latam; nihilominus in legibus pœnalibus usus præscripsit oppositum, *part. 2. tr. 17. resol. 67.* Unde V. *Lex, n. 43 & 44.* Igitur Clericus Sodomita absolvi potest, etiam si nolit dignitatem, & beneficia deponere, nec opus est, quod alia per virum secretum provisio beneficii procuretur, ut aliqui volunt, *part. 2. tr. 17. resol. 68.*

Ad incurritur das pœnas hujus Bullæ requiritur sententia declaratoria.

Vnde ante illam potest quis tales pœnas non subire.

23. Clericus Sodomita occultus non est suspensus ratione enormitatis, & gravitatis criminis, ut putavit cum aliis Covarruu. *in Clem. si furiosus, part. 1. §. 1. numer. 6.* Nam suspensio sicut irregularitas, non incurritur ex delicto, quantumvis enormi præter homicidium; nisi sit publicum, & producat infamiam, ex *cap. ex tenore, de temp. ordin. & ex cap. final. eod. titul.* Ita Henriquez *lib. 3. cap. 36 numer. 1. part. 2. tractat. 17. resol. 21 & resol. 69.*

Clericus Sodomita occultus non est suspensus ob enormitatem criminis.

CLERICVS Quoad alia.

24. Clericus secundum Valascum *tom. 1. conc. 100. n. 2.* est vasallus *Z 2* Prin-

Clericus non est vasallus Principis secularis.

Principis, quia vassallus est nomen genericum, & comprehendit sub se etiam species qualificatas; unde sicut Clerici sunt cives *l. assumptio. ff. ad municip. ita etiam sunt vassalli. At Marra de jurisd. part. 4. cont. 2. cas. 188. id negat: nam licet sint cives, sunt tamen à Principum potestate exempti. Quod etiam procedit si recognoscant feuda à Regibus, & Principibus; nam absurdum esset, quod Papa vel Imperator essent vassalli Principis, à quo feuda recognoscerent, & idem dic de aliis Ecclesiasticis, quia quatenus tales sunt superiores Principibus. *part. 1. tract. 1. resol. 19.**

Et si sit veus lafa Majestatis, degradari non debet.

25. Docuit *Herzia. part. 3. part. 2. num. 23.* Clericum reum læsæ majestatis, vel alterius atrocis criminis, degradandum esse, & Curia seculari tradendum, ex *cap. si quis laicus, & cap. si quis Sacerdotum 7. quest. 1.* Sed contrarium tenendum est cum *Barbosa collect. tom. 4. part. 2. causa 22. quest. 5. cap. si quis laicus. n. 2. 4. 5.* qui bene probat, jura citata non ferre contra nos *part. 3. tract. 1. resol. 16.*

Imo gaudet immunitate loci sacri.

26. Clericus confugiens ad Ecclesiam pro delicto, gaudet ejus immunitate, unde non potest extrahi per Episcopum. Vide *V. Immunit. Ecclesiarum, num. 14.*

An possit venari?

27. Clericum secundum *Joan. Franciscum Sr. Euch. lib. 2. §. Cler.* non potest licite venari *ex cap. 1. de Cler. venat. c. 2. eod. tit.* Sed existimo cum Abbate *in cap. 1. de Cler. venat.* ibi non prohiberi Clericis venationem modestam recreationis causa, qualis est, quæ retibus, laqueis, atque etiam cum paucis canibus exercetur. Imò si sit clamorosa, sed raro fiat, nec esse mortale: secus si frequenter. Ita *Rebel lib. 1. quest. 14. num. 10. part. 3. tr. 6. resol. 19.* An possint ludere, vide *v. Ludus, à num. 1.*

Et ludere?

28. † An & quomodo Clericus filiusfamilias testari possit, vide *inf. V. Testamentum.* Circa beneficia, & *Hor. Canon.* vide etiam sub suis nominibus. †

Clerici, collecta ex sortum pradu. pef.

C L E R I C V S.
29. Clerici, & Religiosi, ubi est de consuetudine possunt vendere in

eorum domibus, & Monasteriis vinum sunt videre collectum à suis prædiis, *part. 8. tr. 7. resol. in domo.*
29. Non possunt per alios negotiari ut principales, *part. 9. tr. 9. resol. 69.*

Clericus nobilitate potest occidere in vasorem.

30. Clericus nobilis non comprehenditur inter Ecclesiasticos simplices, unde si aggressus, & absque magno dedecore, vel infamia fugere nequeat non tenetur ad fugam; imò licet occidere in vasorem minantem aliam, vel factis, iustum, quando ex iis timetur vulnus, vel aliud damnum corporale aliter non absque peccato injustitiæ, & irreligionis *Vasquez. Ibidem tr. 7. resol. 46.*

31. Clericus, qui emittit aliquot boves pro cultura suorum prædiorum potest post illorum culturam aliis locare pro eodem labore; non autem locandi lucri gratia, quia tunc esset negotiator, *part. 8. tr. 7. resol. 7.*

Clericus potest locare boves post culturam suorum prædiorum. Gaudet privilegio fori si ex mandato Vicarii Ecclesia in servit.

32. Clericus constitutus in minoribus, alicui Ecclesiæ deserviens non tamen ex mandato Episcopi, sed ejus Vicarii defrens habitum, & tonsuram, gaudet privilegio fori. *S. Congregat. 29. Jun. 1628 part. 9. tr. 6. resol. 6.*

C L E R I C V S.

33. Sacerdos exercens artem medicinae, vel chirurgiæ peccat mortaliter, sed si hoc facit citra mortis periculum causa pietatis, & gratis cum pauperibus, vel cognatis, non peccat *Sylvest. & alii part. 10. tr. 11. resol. 49.*

Peccat mortaliter Sacerdos exercens medicinam, &c. Sed, nò cum pauperibus. Potest advocare non solum in uno, sed in pluribus casibus pro se & pro alio. Potest domi consulere.

34. Clericus beneficiarius potest advocare, & causas patrocinari coram Judice seculari tam pro se, & sua Ecclesia, & cognatis, quam aliis; tam pro uno negotio, quam pro alio. *Garcias & alii, & in casibus prohibitis exercendi advocacionem potest domi consulere, & suam opinionem in scriptis ponere. Cardoso, & alii. part. 10. tr. 1. resol. 69.*

35. Clericus, qui in diebus bacchanalis personatus, seu Mascheratus per Civitatem discurret, peccat mortaliter. *Hieronym. Garc. & alii, part. 10. tr. 13. resol. 29.* & exercens venationem, etiam Clamorosam non peccat mortaliter; tamen

Peccat mortaliter, si per civitatem discurret personatus, sed nò exercens venationem clamorosam.

NON

non est assidue exercenda. Marchant. & alii. *ibid.* §. *At ego.*

Incidit in censuram percussus illi us, no vel duobus iustibus pugno, vel baculo in expellente Clericum manu in ordine ad laesionem honoris. &c. datur parvitas materiae.

36. Percussus Clericum uno, vel duobus iustibus pugno, vel baculo incidit in censuram, (si quis suadente, &c.) Filiucius, & alii *part. 10. tract. 14. resol. 36.* & non datur parvitas materiae, nisi quando manu quis tantum repelleret Clericum, quæ percussio arbitrio prudentum censetur levis in ordine ad laesionem honoris, sed facta baculo est gravis respectu ejusdem honoris. Barbof. & alii. *part. 10. tr. 14. resol. 36. §. Sed si quis in fine.*

37. Clerici Regulares dicti Theatini gaudent privilegiis concessis aliis Religiosis, & etiam Societati Iesu ex Paulo IV. die 7. Octobris 1555. de conjunctione Somaschorum cum Theatinis, vide Ref. *part. 10. tract. 16. resolutione. 91.* Vide verb. *Sacerdos.*

C L I E N S.

Cliens an possit convenire cum advocato de quota liter Et teneatur solvere salarium annuum quando nullam habuit licentiam?

1. Cliens in foro conscientiae seclusa fraude potest pacisci cum advocato de quota lite, ut liberetur ab onere illum sæpius adeundi, &c. Et si habeat advocatum, cui solet salarium annuum, non teneatur solvere integrum in eo anno, in quo nulla ei lis contingit agitanda. Vide V. *Advocatus, num. 5.*

C O E C V S.

Cæcus non potest torqueri, non puniri poena ordinaria. Non accusare.

1. Cæcus secundum Gizzarellum *decis. 26.* non potest torqueri, & puniri poena ordinaria, id quod multis rationibus probat. Addens, cæcum repellit ab accusando: quod tamen distinguit Decianus *tract. crim. tom. 1. lib. 3. c. 11. part. 5. tract. 6. resol. 37.*

Potest esse fideiussor. Et inire contractum societatis.

2. Cæcus secundum Richter *de contract. disp. 8. thes. 1.* potest esse fideiussor: nam non deficit in intelligentia, imò ut plurimum excellit. Idem docet. De mari *adltr. ad Gizzarellum decis. 16.* Addens, cæcum inire posse societatem. *part. 5. tract. 6. resol. 29.*

Potest donare causa

3. Cæcus potest donare causa sine solemnitatibus, dummodo sit præ-

sens donatarius, vel alius, qui pro eo stipuletur. Ita Seraph. *rom. 1. decis. 966. nu. 5.* contra Aleiat. *in d. l. 2. num. 15.* & alios. *part. 5. tract. 6. resol. 25.*

mortis sine solemnitatibus.

4. An possit condere testamentum. Vide V. *Testari, num. 10.*

Declinare forum, ut miserabilis.

5. Cæcus potest forum declinare tamquam persona miserabilis, quia inter tales numeratur. Ita Novarius *de elect. fori sect. 2. quaest. 8. num. 6. 9.* Qui id putat procedere de eo, qui utroque lumine est orbatus. *part. 5. tract. 6. resol. 30.*

Et munera publica personalia.

6. Excusatur etiam à muneribus publicis, & personalibus, ex l. i. Cod. qui morbo se excusat lib. 10. Ita Gizzarellus *decis. 26. n. 4. cap. 29. part. 5. tract. 6. resol. 33.*

Sacerdos cæcus potest celebrare.

7. Sacerdos cæcus dicitur celebrare non posse: quia, qui non cognoscit, reputatur ut absens, & sic numquam habere potest materiam præsentem, sicut ad consecrationem requiritur. Sed dicendum nihilominus posse de licentia Summi Pontificis consecrari. Sine qua tamen celebrans graviter peccaret. Ratio autem est, quia materia fieri potest illi præsens quando ita approximatur, ut facile tangi possit, id quod cæcus ex aliorum testimonio, vel tactu percipere potest. Unde Sotus apud Ochagaviam *de Sacrament. tract. 1. q. 6. n. 11.* testatur, se vidisse Tridentini quemdam Episcopum cæcum ex dispensatione Papæ Sacrum configere. *part. 5. tract. 6. resol. 17.* Affirmative dicunt aliqui *part. 9. tract. 9. resol. 30.*

Cum licentia Papæ

8. Cæcus non potest esse testis in testamento; quia is debet videre testatorem. Ita Medices *de foro. cas. quaest. 6. n. 55.* Unde nec potest esse Visitator, qui de actibus, qui visu in visitatione percipiuntur, testimonium Superiori mittenti ferre debet. Unde si visitator in decursu visitationis obcæcatur, officium Visitatoris amitteret, nec illam visitationem prosequi posset. Ita Megala *verb. tom. 2. resol. 183.* Quod verò cæcus eligi non possit ad prælaturas, habetur in cap. *hinc etenim §. cæcus, dist. 49. part. 5. tr. 6. resol. 20.* sed potest eligere. *part. 9. tr. 9. resol. 30. §.* Notandum, potest tamen esse commissarius Inuard. *part. 10. tr. 16. resol. 45.* Surdus, Vide Horæ Canonicae.

Cæcus non potest esse testis in testamento.

Nec Visitator.

Aut Prælati.